

ວິທີການສ້າງຄວາມຍືນຍົງ

ການສ້າງຄວາມຍືນຍົງແມ່ນການທີ່ຈະເຮັດແນວໃດບໍ່ໃຫ້
ປ່ຽນແປງໝົດໄປ.

1. ແຕ່ລະປີປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານຈະຕ້ອງພາກັນໄປປູກຕົ້ນ
ແປກເພື່ອທົດແທນຕົ້ນທີ່ປູກບໍ່ໄດ້ຜົນ(ຕົ້ນທີ່ຕາຍ
2. ແຕ່ລະປີຈະມີການຂະຫຍາຍພື້ນທີ່ປູກປ່າແປກໄປພູໜ່ວຍ
ໃໝ່ທຸກໆປີ ແຕ່ລະຄອບຄົວຕ້ອງໄດ້ປູກຢ່າງ ໜ້ອຍ
200 ຕົ້ນຂຶ້ນໄປຕໍ່ພູ ໜຶ່ງໜ່ວຍ.

ຄູ່ມື ວິທີການ ປູກຕົ້ນແປກ

(ສະບັບທົດລອງ)

ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ (PADETC)

2008

ວິທີນຳໃຊ້ຕົ້ນແປກ

1. ຕົ້ນແປກຊະນິດ 1 ຍອຍແມ່ນຊະນິດ ທີ່ມີຄວາມມັນ ຫລາຍສະນັ້ນຈຶ່ງເອົາມາດັງໄຟ ເວລາເອົາຟົນຈາກປ່າມາ ນຳໃຊ້ປະໂຫຍດກໍຕ້ອງເອົາໃຫ້ຖືກວິທີຄືຈະຕ້ອງຫັກເອົາ ງ່າໄມ້ແປກ ຫ້າມຕັດຕົ້ນມັນເດັດຂາດເພາະຈະເຮັດໃຫ້ ນ້ຳຢາງມັນໄຫຼອອກ ແລ້ວຕົ້ນແປກຈະຕາຍ.
2. ຕົ້ນແປກຊະນິດ 2 ແລະ 3 ຍອຍແມ່ນເອົາໄປເຮັດເຟີ ນິເຈີ, ເຮືອນ ເພາະຕົ້ນແປກຊະນິດນີ້ບໍ່ມັນຫລາຍ.

ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການປູກຕົ້ນແປກ

1. ມີນ້ຳໃຊ້ຕະຫລອດປີ
2. ຜົນຟ້າອາກາດຕົກຕາມລະດູ
3. ລະບົບນິເວດປ່າສົມບູນຂຶ້ນສະແດງໃຫ້ເຫັນບ່ອນວ່າ: ມີ ແມງໄມ້ຫລາຍຊະນິດ, ມີເຫັດຫລາຍຊະນິດເກີດຂຶ້ນ ເຊິ່ງ ແຕ່ກ່ອນບໍ່ມີ.
4. ມີໄມ້ໄວ້ເຮັດຟົນ ເຊິ່ງແຕ່ກ່ອນແມ່ນໄດ້ໄປເອົາຟົນຢູ່ໃກ້ ແຕ່ຕອນນີ້ແມ່ນສະດວກຂຶ້ນເພາະສາມາດເອົາຢູ່ໃກ້ໆ
5. ມີປ່າໄມ້ໄວ້ໃຫ້ລູກຫລານຊົມໃຊ້

ສິ່ງທີ່ຄວນເອົາໃຈໃສ່

ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານຕ້ອງໄດ້ເບິ່ງຊ່ວຍກັນເລື່ອງໄຟ
ໄໝ້ປ່າຖ້າມັນລາມມາຮອດປ່າແປກຈະເຮັດໃຫ້ມັນໄໝ້ຈົນໝົດ.

ວິທີປ້ອງກັນໄຟປ່າ

1. ຈຸດຫຍ້າເປັນລຽວອ້ອມໜ້ວຍພູປະມານ 2 ແມັດເພື່ອ
ປ້ອງກັນໄຟປ່າ.
2. ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ ໄຟໃໝ້ປ່າເຮົາສາມາດນຳເອົາເກືອ
ມາໂຮຍໃສ່ຫຍ້າອ້ອມຖິ້ນພູ ເມື່ອເວລາ ງົວ ຄວາຍ ມາ
ກິນຫຍ້າ ພວກມັນຈະກິນໃນບໍລິເວນທີ່ມີເກືອເພາະພວກ
ມັນມັກກິນເຄັມ ແລະ ຈະເຮັດໃຫ້ຫຍ້າທີ່ເຮົາໂຮຍເກືອ
ນັ້ນຕາຍ.

ຄູ່ມື

ການປູກຕົ້ນແປກ

(ສະບັບທົດລອງ)

ຂຽນໂດຍ: ກຸ່ມໄວໜຸ່ມ

ບັນນາທິການໂດຍ:

ພິມ ແລະ ຈັດໜ້າໂດຍ: ກຸ່ມໄວໜຸ່ມ

ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ (PADETC)

2008

ຄຳນຳ

ປຶ້ມຄູ່ມື “ວິທີການປູກຕົ້ນແປກ” ເຫລັ້ມນີ້ແມ່ນ
ສ້າງຂຶ້ນເພື່ອໃຫ້ເປັນຕົວຢ່າງໃນການປູກຕົ້ນແປກໃສ່ພູ
ຫົວລົ້ນໃຫ້ກາຍເປັນປ່າ ຂອງບ້ານ ນາໂອ ເມືອງແປກ
ແຂວງຊຽງຂວາງ

3. ພຽງເທົ່ານີ້ກໍສຳເລັດແລ້ວ

ການບົວລະບັດຮັກສາຕົ້ນແປກ

ການບົວລະບັດຮັກສາຕົ້ນແປກກໍບໍ່ມີຫຍັງຍາກເລີຍເພາະ
ວ່າຕົ້ນແປກແມ່ນຕົ້ນໄມ້ທີ່ເຕີບໃຫຍ່ຕາມທຳມະຊາດ ງົວຄວາຍ
ບໍ່ກິນ ແລະ ໃຫຍ່ໄວກ່ວາຕົ້ນຫຍ້າຊະນິດອື່ນ.

ວິທີການປູກຕົ້ນແປກ

1. ຊຸດຊຸມເລິກປະມານ 8 ຊັງຕີແມັດ, ກ້ວາງປະມານ 6-7 ຊັງຕີແມັດດັ່ງຮູບແຕ້ມລຸ່ມນີ້:

2. ເອົາເບ້ຍລົງໃສ່ແລ້ວເອົາດິນຖົມໃຫ້ເຕັມຊຸມ ພຽງໜ້າດິນ (ຖ້າຖົມດິນບໍ່ເຕັມຊຸມເວລາຝົນຕົກນ້ຳຈະອັ່ງເຮັດໃຫ້ເບ້ຍແປກຕາຍ).

ສາລະບານ

ຫົວຂໍ້	ໜ້າ
1. ຊະນິດຂອງຕົ້ນແປກ.....	1
2. ວິທີເອົາເບ້ຍແປກ.....	2
3. ວິທີປູກຕົ້ນແປກ.....	3
4. ບົວລະບັດຮັກສາຕົ້ນແປກ.....	4
5. ສິ່ງທີ່ຄວນເອົາໃຈໃສ່.....	5
6. ວິທີນຳໃຊ້ຕົ້ນແປກ.....	6
7. ວິທີການສ້າງຄວາມຍືນຍົງ.....	7

ຊະນິດຂອງຕົ້ນແປກ

ຕົ້ນແປກເປັນຕົ້ນໄມ້ທີ່ເກີດຢູ່ເຂດໜາວຕົ້ນແປກມີ
ສາມຊະນິດຄື:

1. ຕົ້ນແປກຊະນິດ 1 ຍອຍ
2. ຕົ້ນແປກຊະນິດ 2 ຍອຍ
3. ຕົ້ນແປກຊະນິດ 3 ຍອຍ

ວິທີປູກຕົ້ນແປກ

ການປູກຕົ້ນແປກປູກໄດ້ສອງວິທີຄື:

1. ເອົາແກ່ນມາກັກ
2. ເອົາເບ້ຍແປກມາຈາກທຳມະຊາດ

ການປູກຕົ້ນແປກສ່ວນຫລາຍແມ່ນນິຍົມເອົາເບ້ຍແປກ
ຈາກທຳມະຊາດມາປູກເພາະໄດ້ຜົນດີກວ່າໃຫຍ່ໄວ ແລະ ບໍ່ຕາຍ,
ສ່ວນການກັກເບ້ຍແມ່ນໃຊ້ເວລາດົນ, ເບ້ຍແປກນານໃຫຍ່.

ວິທີເອົາເບ້ຍແປກ

ການເອົາເບ້ຍແປກແມ່ນໄດ້ຂຶ້ນໄປເອົາຢູ່ເທິງພູປ່າ
ແປກວິທີເອົາມີດັ່ງນີ້:

1. ເອົາສູງມືຈົມອ້ອມເບ້ຍແປກເປັນຮູບສີ່ແຈແລ້ວຊຸດຂຶ້ນມາ
ໝົດເບົ້າ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ຂີ້ດິນແຕກອອກຈາກຮາກຂອງເບ້ຍ
ແປກ (ຖ້າບໍ່ມີຂີ້ດິນຕິດຈະເຮັດໃຫ້ຕົ້ນແປກຕາຍ).

2. ເມື່ອໄດ້ຕົ້ນແປກມາແລ້ວໃຫ້ນຳໄປໄວ້ບ່ອນຮົ່ມເຊັ່ນ:
ກ້ອງຕ່າລ່າງເຮືອນ, ຮົ່ມເຫລື້າເຂົ້າ, ຄອກໄກ່, ຮົ່ມໄມ້...